

Folkekirken i Roskilde Stift

ROSKILDE STIFTSÅRBOG 2019

HÅBET ER LYSEGRØNT

Tekst: Peter Fischer-Møller, biskop

Foto: Christina Molbech

I skrivende stund synger kirkeåret på allersidste vers.

Og vi synger med C.J. Boye:

*Jeg ved, hvor glæden har sit hjem,
når ødemark står hvid;
hint frydekor fra Betlehem
forstummer ingen tid.*

*Jeg ved, hvor håbet grønnes da,
når alting falmer her;
min frelsers træ på Golgata
en evig krone bær'.*

Mit lysegrønne håb udspringer her: i evangeliet om at Gud, Himlens og Jordens skaber, blev menneske, delte liv med os og gav sit liv for at nå os med sin grænsesprængende kærlighed. Evangeliet om Guds nærvær i hvert eneste åndedrag, i det liv der udfolder sig mellem os, i samtale og samarbejde.

Det lysegrønne håb deler rigtig mange her i stiftet. Det vidner tallene i Danmarks Statistik os om:

Ved indgangen til 2019 var der her i Roskilde Stift 734.193 indbyggere. Af dem var 576.234 medlemmer af folkekirken. Det er 78,5 %. Dermed er folkekirken stiftets suverænt mest medlemsrige forening!

- 5.115 blev døbt.
- 6.470 unge mennesker blev konfirmeret. Det er 70 % af årgangen - vi havde næsten halvdelen af dem på besøg i Domkirken ved det store konfirmandevent i februar.
- 1.513 par blev kirkeligt viet. Det er lidt flere end året før. En del vielser fandt sted ude i Guds fri natur.
- 6.199 fik en kirkelig begravelse eller bisættelse.
- 1.069 meldte sig ud af folkekirken.
- 1.210 meldte sig ind i folkekirken.

Drivhusbesigtigelse efter landemodegudstjenesten.

Tallene viser, at det billede, der nogle gange tegnes i medierne af en folkekirke i krise, er noget ensidigt. Men det er rigtigt, at den folkekirkelige medlemsprocent i mange år har været svagt faldende. Jeg tror, den var lidt under 90, da jeg begyndte som præst i stiftet i 1984, og på 35 år er den faldet med 10 procentpoint.

Det er der mange forskellige forklaringer på, bl.a. den at vi har fået mange medborgere fra andre dele af verden, som kommer hertil med en anden tro end den evangelisk-lutherske kristendom. Men også den, at traditionen ikke har samme tag i os som tidligere. Det viser sig ved, at færre får deres spædbørn døbt

– ofte med det argument, at børnene selv skal have lov at bestemme. Og det viser sig ved, at flere vælger ikke at have en præst med ved begravelsen/bisættelsen.

Det her skal vi som kirkefolk forholde os til. For kristen tro er nok en personlig sag, men den er ikke privat. Kristen tro lever ved at blive delt. Og vi skal øve os i at dele vores tro med hinanden og at turde tale med hinanden om vores tro og vores tvivl. Her kan vi gammeldanske lade os inspirere af nogle af de medborgere, der kommer fra andre kulturer, hvor man er vant til at udtrykke sin tro mere åbent, end vi har været vant til det.

Vi skal som repræsentanter for folkekirken være der for mennesker, når de selv banker på kirkedøren eller kontakter os. Vi skal gøre os umage med at lytte og svare på en måde, som opleves som nutidig, nærværende og relevant. Vi skal vise, at vores vision om at være en gæstfri folkekirke er mere end ord. Og det gør man sig også umage med på mange forskellige måder. Det vil I kunne læse mere om på de følgende sider.

Overalt i stiftet bliver der hver eneste søn- og helligdag holdt højmesser og mange andre slags gudstjenester. Der holdes andagter på hospitaler, i arrester, på plejehjem og uddannelsesinstitutioner.

Præster taler dagligt med mange mennesker i fortrolighed. Vi kalder det "sjælesorg". Kirkens mange faggrupper fra gravere, kirketjenere, kordegne, kirke-kulturmedarbejdere, organister, sangere, pædagoger og diakoner leverer hver dag en kæmpe indsats for folkekirken i Roskilde stift. Det er en stor glæde at følge det engagement og den faglige dygtighed, der lægges for dagen.

Folkekirkens ansatte gør det dog ikke alene. Folkekirkens grundlag er medlemmerne, de valgte og de frivillige og den indsats, de lægger for dagen.

Mere end 200 menighedsråd og næsten 2.000 menighedsrådsmedlemmer arbejder hårdt med at tage vare på 330 kirkers ejendomme og kirkebygninger, styre budgetter, varetage arbejdsgiveransvar og prioritere indsatsområder. Det er et stort og uvurderligt arbejde. Og tusindvis af andre frivillige lægger mange timer i alt fra kaffebrygning til konfirmandlejre. Hver eneste lille indsats er betydningsfuld.

På alle niveauer i folkekirken udfoldes der innovation og virkelyst. Der er rekordtilmelding til konfirmandtræffet i domkirken. I mange provstier har man inviteret til drop-in-dåb, og mange mennesker i alle aldre er her blevet døbt. Og i Næstved og Kirke Hyllinge har man holdt de første drop-in-vielse-arrangementer.

For første gang i mange år er der indviet en ny kirke – Trekroner kirke i Himmelev sogn øst for Roskilde.

I Køge begyndte kirken at være til stede med eksistenssamtaler på byens spillesteder og værtshuse.

I Odsherred flyttede provstikontoret sammen med turistinformation og tilsluttede sig desuden et projekt om kirken i sommerlandet.

Især kirkens samarbejde med de øvrige civilsamfund og kommuner er sat på dagsordenen i stiftet i 2019. I Odsherred og Greve-Solrød provstier inviterede jeg og de lokale provster menighedsrådsmedlemmer og præster sammen med borgmestre, repræsentanter fra kommunen, foreningslivet, erhvervslivet og civilsamfundet til at drøfte, hvor kirken er på vej hen, og hvilke forventninger og muligheder der er for samskabelse mellem kirke, civilsamfund og kommune.

Folkekirken fik i sommer en ny kirkeminister, Joy Mogensen. Vi kender Joy godt i forvejen her i Roskilde stift, for hun har været vores borgmester i en årrække. Jeg glædede mig over, at kirkeminister Joy Mogensen ved sin tiltrædelse sagde, at hun ønsker at være en god vicevært for

folkekirken og de øvrige trossamfund. Hun vil lægge sig i selen for at sikre os gode rammer for vores arbejde. Og så har hun tre fokusområder, som hun mener at folkekirken og de øvrige trossamfund har noget vigtigt at bidrage til: grøn omstilling, social ansvarlighed og sammenhængskraft i samfundet.

Det passer rigtig godt sammen med nogle af de visioner, vi har i Roskilde stift. Det giver også anledning til lysegrønt håb!

STIFTSÅRBOGEN 2019, ROSKILDE STIFT

Udgiver: Roskilde stift
Palæet, Stændertorvet 3A,
4000 Roskilde.
Tlf. 4638 1920
www.roskildestift.dk

Følg Roskilde stift på Facebook:
www.facebook.com/roskildestift

Ansvarshavende redaktør:
Otto Lundgaard
tlf. 4033 2127
e-mail: nol@km.dk

Roskilde stifts kommunikationsmedarbejder:
Rasmus Birkerød
tlf. 3027 2319
e-mail: rabi@km.dk

Fotos: Christina Molbech, Rasmus Birkerød og Otto Lundgaard

Forsidefoto: Christina Molbech
Billedet taget under Konfirmandtræf, februar 2019

Korrektur: Lisbeth Grønberg

Layout: Itkin grafisk/itkin.dk

Tryk: KLS PurePrint A/S
Papir: Pureprint Uncoated

Oplag: 2.700.

Magasinet "Stiftsdagen 2020" udkommer ultimo februar 2020.

Prædikenpause udkommer ultimo marts 2020.

Næste udgave af Stiftsbladet udkommer primo juni 2020, tema: Menighedsrådsvalg i vente.

ÅRET DER GIK 2019

Tekst: Helle Saxil Andersen, kontorchef, Roskilde Stift

Foto: Rasmus Birkerød

To af stiftsadministrationens medarbejdere, Mette Andersen og Lone Bisgaard Nielsen, i Stiftets hjerte: Journalen.

Stiftsadministrationens kerneopgaver er sekretariatsmæssig understøttelse af biskoppens virke, herunder præsteansættelser og tilsynet med præster og menighedsråd, rådgivning af menighedsråd i en bred vifte af sagsområder samt sekretariatsbetjening af Stiftsrådet og dets udvalg.

Et uundværligt værktøj er vores journal- og sagsbehandlingssystem. Et sådan et fik vi et nyt af i 2018, F2, som har givet alle os brugere mange udfordringer. Samtidig blev stifterne af Kirkeministeriet pålagt ansvaret for en succesfuld implementering og brug af F2 i provstierne. Trods god vilje, gåpåmod og godt samarbejde med provstierne har dette været en større opgave end først antaget, og derfor har F2 også i 2019 fyldt meget.

Mange i stiftsadministrationen arbejder med løn til kirkefunktionærer. Siden 2016 har driften af FLØS været samlet i Stifternes Løncenter for Menighedsråd i et samarbejde med Ribe og Haderslev stifter. Især den fremtidige finansiering af centeret – og i sammenhæng hermed organisering og ledelse – har fyldt i 2019.

Den egentlige drift har efterhånden fundet et fornuftigt leje, og efter tilretninger og automatiseringer i lønsystemet er der skabt luft i dagligdagen til at yde øget support til lønadministratorerne, ligesom der i efteråret blev udbudt en længe ventet undervisning i brugen af lønsystemet.

Som et resultat af den stiftsanalyse, der i 2017 blev foretaget af stiftsadministrationerne, kom der i slutnin-

gen af året en afklaring af stifternes fremtidige økonomi, da en ansøgning til omprioriteringspuljen om midler til genopretning af stifternes økonomi i al væsentlighed blev imødekommet. Stiftet vil fortsat være underlagt kravet om en årlig besparelse på 2 %, men vi håber at sikkerheden omkring vores økonomi de næste fire år betyder, at vi kan styrke stiftets rådgivningsindsats over for sogne og provstier.

Det årlige landemode var sammen med det årlige stiftsmøde, stiftspræstestævnet og konfirmandtræffet i domkirken nogle af årets store begivenheder. Ansættelsen af en uddannelses/teologisk konsulent har i år betydet, at der er igangsat en række nye initiativer under projektet "Ny præst", og der er afviklet temadage for forskellige grupper af medarbejdere.

REKRUTTERING OG FASTHOLDELSE AF PRÆSTER

Tekst: Anita Hansen Engdahl, uddannelseskonsulent og teologisk konsulent i Roskilde Stift

Foto: Christina Molbech

Det er ingen selvfølge at have en præst – og slet ikke at have en præst, der trives. Rekruttering, trivsel og fastholdelse af præster har høj prioritet i Roskilde stift, og der anvendes forskellige strategier for at skabe trivsel hos præsterne.

Nye præster i stiftet

Fra 1. juni 2018 er alle nyordnede præster omfattet af en introduktionsordning kaldet "Ny præst". Præsterne er fuldt og helt præster fra første dag, men er de første knap to år omfattet af et introduktions- og modtagelsesforløb, som lægges til rette i et samarbejde mellem provsten, præsten og stiftets uddannelseskonsulent. Ordningen skal sikre, at præsterne får den hjælp, støtte og efteruddannelse, som de har brug for.

Ud over efteruddannelseskurser omfatter ordningen bl.a. en forventningsafstemningssamtale med menighedsrådene, løbende hjælp fra en mentor og samtaler med uddannelseskonsulenten. Ligeledes er tanken at tillidsmand, arbejdsmiljørepræsentant, kollegaer og ikke mindst menighedsråd tager medansvar for at introducere præsterne i arbejdet og sikre, at de trives.

Vi er også heldige at vi – trods truende præstemangel – stadigvæk kan rekruttere erfarne præster fra andre stifter. De nytilkomne erfarne præster tildes også en mentor, og i januar måned samler biskoppen og stiftskontorchefen hvert år de nyanstillede præster, så de får lejlighed til at møde stiftets personale og høre om, hvad de kan bruge stiftsadministrationen og dens medarbejdere

To præster fra to generationer står sammen, her ved konfirmandtræffet i februar. Eigil Ingemann Andreassen, der senere på året takkede af i forbindelse med stiftspræstestævnet på Liselund, og Nadia Dyhrberg-Krantz, der på side 20 i Stiftsårbogen fortæller om sit virke som præst på Campus Køge.

til og hvilke netværk og efteruddannelser, stiftet kan tilbyde.

Præstevikarer

Når en præst opsiger sin stilling, bevilges orlov, udstationeres for forsvaret eller langtidssyggemeldes, er der oftest brug for at indsætte en præstevikar i stillingen. I Roskilde stift er vi privilegeret med et fast præstevikarkorps på knap 40 præster, som – ofte med kort varsel – trofast stiller op og tager deres tårn, for at kirkelivet kan blomstre.

Nogle er helt nyuddannede præster; andre er pensionerede præster (emeriti), som gerne fortsat vil yde en indsats som præst. Langt de fleste er erfarne præster i aldersspændet der imellem. I 2019 har vi sammen med vikarerne udarbejdet en vejledning til brug ved vikaransættelse. Den skal bidrage til, at vi-

karerne får bedre arbejdsvilkår og bedre trivsel end hidtil.

Paraplyprojektet

I 2019 har Roskilde stift sammen med tre andre stifter påbegyndt et projekt kaldet "Paraplyprojektet" til forbedring af arbejdsmiljøet. Som led i projektet tilbydes stressramte præster et samtaleforløb hos en organisationspsykolog, og biskop, provster og arbejdsmiljørepræsentanter uddannes i at forebygge stress og håndtere den hensigtsmæssigt, når den iagttages.

Praktikstillinger

For at give flere lyst til at blive præster i folkekirken arbejdes der nu i fem provstier med at skaffe forskellige former for lønnede praktikstillinger for teologistuderende. De første stillinger står klar den 1. februar 2020.

ROSKILDE STIFTSRÅD

Mødeaktivitet i Roskilde Stiftsråd

Tekst: Bodil Therkelsen, formand for Stiftsrådet

Aret 2019 har budt på fem møder i Stiftsrådet

I februar fastsættes det bindende stiftsbidrag for 2020, der er sat til 0,53 % og andrager omkring 4,2 mill.kr. På selvsamme møde fastsættes også stiftets indlåns- og udlånsrente for det kommende år, som skal offentliggøres på stiftets hjemmeside senest den 1. marts. Som året før blev satserne til 1,5 % for udlån og 1,0 % for indlån.

Maj måned bød på en beslutning med mere vidtrækkende følger, idet Stiftsrådet besluttede at modtage stafetten til afholdelse af Danske Kirkedage 2022 også kaldet "Himmelske Dage". Projektet hører hjemme under Danske Kirkers Råd. Det er en beslutning, der i 2021 og 2022 vil betyde, at det bindende stiftsbidrag vil blive forhøjet til 1 % af den kirkelige ligning i de enkelte ligningsområder i stiftet og lægge i alt ca. 8 millioner kr. til Himmelske Dage.

Der henstår nu til Stiftsrådet at beslutte, hvor stor en del af beløbet, der vil være stiftets udgifter til projektet, og hvor stor underskudsgarantien vil være. Stiftsrådet skal også tage stilling til, hvorledes en eventuel ubrugt underskudsgaranti kan betales tilbage i form af nedsat opkrævning af det bindende stiftsbidrag efterfølgende. Hele det øvrige store arbejde omkring Danske Kirkedage vil foregå i en lokalkomite uden for stiftsrådets arbejdsområde.

September lægger allerede op til oktobermødets beslutning af det kommende års budget.

Decembermødet slutter møderækken af med de årlige valg af formand og næstformand og stiftets repræsentant i fællesfondens budgetsamråd.

Stiftsrådet har oparbejdet en tradition for tæt forbindelse til de respektive udvalg, der på skift inviteres til at komme med et kort oplæg fra deres virke som start på vores stiftsrådsmøder. Ligeledes har Stiftsrådet også udpeget tovholdere fra Stiftsrådet til alle udvalgene for at sikre den kontinuerlige kontakt.

Gennemgående kan det oplyses, at Stiftsrådet har en næstformandspost i bestyrelsen for Stifternes Kapitalforvaltning. Det er også lykkedes for repræsentanten at komme igennem med etiske retningslinjer til kapitalforvalternes pengeanbringelser.

Model over Stiftsrådets måde at arbejde på:
Stiftsrådet, der arbejder gennem udvalgene,
og Stiftsrådet, der nedsætter de enkelte arbejdsudvalg.

Det lovpligtige mellemkirkelige udvalg hedder i Roskilde Global kristendom, som har en repræsentant i Mellemkirkeligt Råds bestyrelse.

I 2019 er det også lykkedes Stiftsrådets nyeste udvalg, Liturgiudvalget, at komme godt fra start og bl.a. være med i planlægning af møderække omkring biskoppernes rapporter i samarbejde med stiftets fem distriktsforeninger for menighedsråd og ligeledes være med i planlægning af den kommende stiftsdag for menighedsrådsmedlemmer den 28. marts 2020.

Stiftsbladet, den årlige stiftsdag samt konfirmandtræffet i uge 6 er også eksempler på de stadige kommunikationsarbejder, som Stiftsrådet arbejder med. Ligeledes udfolder de enkelte udvalg initiativer på stiftsplan i form af konferencedage, oplysningskampagner etc.

FAKTABOKS

Stiftsrådet består af en læg repræsentant fra hvert provsti, i alt 12 personer, tre præster, en provst og domprovsten samt biskoppen. Der ydes bistand fra stiftsadministrationen ved Tine Dreier og Mette Andersen.

ROSKILDE STIFTS RELIGIONSPÆDAGOGISKE UDVALG

Fælles om troen

Tekst: Stinna Ahrenst, religionspædagogisk konsulent, Roskilde Stift

Foto: Christina Molbech

Kristendommen gøres bl.a. relevant for de unge, når de deltager på årets Konfirmandtræf i domkirken.

Kort præsentation

Udvalget rådgiver og vejleder inden for alt, hvad der har med undervisning at gøre i kirken - f.eks. hvordan man laver babysalmesang og gravid samtaler, skaber gode rammer for samtaler om tro med voksne, og hvordan konfirmanderne tackles bedst, så vi kan gøre kristendommen relevant også for de unge. Vi arbejder også med at styrke kirkens indsats på plejehjemmene, hvor demensproblematikken bliver en større og større udfordring; de ældre på plejehjemmene er blevet svagere. Vi arbejder på at styrke og udvikle det gode samarbejde mellem skoler og kirke. Og endelig afholder konsulent årlige kurser om f.eks. familiegudstjenester, minikonfirmander, konfirmander og højmessene og krea-dage.

Tre store ting

Udvalgets største arbejdsopgave er at planlægge det store konfirmandtræf, som løber af stablen hvert år i uge 6. Op mod halvdelen af stiftets konfirmander deltager, så vi hvert år har besøg af ca. 3500 konfirmander og deres voksne.

En anden vigtig opgave består i at hjælpe de nystartede præster godt i gang i deres embeder som del af efteruddannelsen for nyansatte præster, kaldet "Ny Præst". Konsulent tager ud og snakker med præsten og overværer en undervisningstime med konfirmanderne. Herefter har konsulent og præst en samtale om glæder og besværigheder i arbejdet med konfirmander, og om hvordan man kan gøre for at løse det, der er svært. I sognene er der også mulighed for at bede konsulent om at komme og holde op-

læg om børn og unge i kirken eller andre emner, man ønsker hjælp til at få inspiration til.

Den tredje ting, jeg vil nævne, er projektet "Din tro, min tro". Det er et samarbejde mellem folkekirken og kommunerne om religionsdialog. Det er et tilbud til udskolingsklasserne, som får besøg af et gæstelærerteam med en repræsentant fra de tre monoteistiske religioner kristendom, jødedom og islam. Gæstelærerne fortæller om ligheder og forskelle religionerne imellem, og formålet er at skabe dialog, viden og respekt.

FAKTABOKS

Kontakt religionspædagogisk konsulent Stinna Ahrenst på stah@km.dk eller tlf. 6128 6759.

UDVALGET FOR GLOBAL KRISTENDOM

At være kirke blandt andre

Tekst og foto: Sarah Krøger Ziethen, sognepræst, Roskilde domsogn, medlem af udvalget med særlig fokus på økumeniske relationer og internationalt samarbejde

Udvalget for Global Kristendom har til formål at hjælpe stiftets sogne med at integrere mellemkirkelige relationer, økumeniske samtaler og overvejelser om mødet med mennesker med andre religioner i sognenes hverdag. Udvalget arbejder særligt i disse år med, hvordan mission bliver en integreret del af folkekirkens liv og opgave.

Udvalget vil inspirere sogne og provstier i stiftet til at styrke kontakten til andre kristne kirker i og uden for Danmark, møde mennesker med andre kulturelle og religiøse rødder end os selv åbent og imødekommende og i dette møde bære vidnesbyrd om den kristne tro.

Samarbejde med migrantmenigheder

Kirken er sendt ud i verden for at forkynde evangeliet for alle folkeslag, og derfor har vi en forpligtigelse til at gå ud og møde vores nye naboer med andre kulturelle og religiøse rødder end os selv. I Roskilde stift er der i hvert provsti en præst, som har til opgave at bygge bro mellem kirken og de nye naboer. Det gør vi i samarbejde med sprogskoler, med de kommunale integrationsmyndigheder og ved opsøgende arbejde i boligkvarterer samt gæstelærerbesøg på skoler. Mødet med migranter bidrager til at skærpe og fordybe den kristne tro, og det giver kirken mulighed at bære vidnesbyrd midt i menneskers liv.

Koordinator er sognepræst David V. Winsløw, dvw@km.dk

At tage del i events ude blandt almindelige mennesker

Messefællesskabet er et samarbejde mellem Roskilde, København og Helsingør stifter. Arbejdsgruppens mål er at deltage på Krop-Sind-Ånd-messe, Baby-messer og

Bryllups-messer i stifterne. Her deltager præster og lægfolk og fortæller om kirken og kristendommens tanker ved dåb, vielse og til åndeligt søgende. Både de medvirkende på standen og messedeltagerne giver udtryk for, at det opleves som meningsfyldt at have rum for de samtaler, der opstår her.

Ethvert menighedsråd er meget velkommen til at besøge messerne. Kontakt Anni Bøge Jørgensen anni.boegejoergensen@mail.dk

Økumeniske relationer

"Flammerne er mange, lyset er et".

Udvalget for Global Kristendom arrangerede en økumenisk studietur i 2019. Deltagerne kom, ud over fra folkekirken, fra Vineyard, pinsekirken og baptistkirken samt repræsenterede også Danske Kirkers Råd og Kirke på vej. Turen gik til Kirkenes Verdensråd i Geneve,

med fokus på diakoni som økumenisk praksis, interreligiøs dialog og mission. Turen gik også til Taizé, hvor fokus var på det levede fælleskab – på tværs af konfessioner.

Alle deltagere gav udtryk for, at det at dele tanker om tro i hverdagen med hinanden – og samtidigt blive klogere på de store perspektiver i den økumeniske virkelighed – var inspirerende.

FAKTABOKS

Præst i Roskilde Domkirke Sarah Krøger Ziethen kan kontaktes for mere inspiration, scz@km.dk

Det økumeniske center i Bossey, hvor slottets gamle vinpresse meget symbolsk nu er kapel.

GRØNT STIFTSUDVALG

Pindsvinehus, børnehjørne, affaldssortering, sansekirke, georgine-plante-dag og grønne maskiner

Stiftets grønne udvalg har holdt temadage om grøn, nænsom og bæredygtig drift på kirkegårdene

*Tekst: Helene Wonsbek Rasmussen, sognepræst, Sæby-Gershøj pastorat, medlem af udvalget
Fotos: Helene Wonsbek Rasmussen fra studieturen til Ribe kirkegård*

Der er opsat bistader på kirkegården, og foran dem er anlagt blomstereng. Der var smagsprøver på biernes honning.

Arbejdet i stiftets grønne udvalg følger to spor. Det ene spor handler om konkrete tiltag, som støtter en grøn og bæredygtig drift og brug på kirkens arealer og bygninger. Det andet spor retter sig mod kirkelivets indhold.

Grønt udvalg har netop gennemført et toårigt projekt med fokus på bæredygtig og naturnær planlægning, pleje, drift og brug af kirkegårde og kirkejorder.

Der har været holdt fire temadage og en studietur til Ribe, hvor deltagere fra stiftets kirkegårde kunne blive inspireret og danne netværk om grønne løsninger. Temadagene bestod dels i faglige oplæg, dels i deltagernes egen udvikling af ide-

er til tiltag og grønne løsninger på deres kirkegårde. 137 kirkegårdsansatte og menighedsrådsmedlemmer fra 49 kirker har deltaget i de fire temadage og i studieturen til Ribe. Til projektet hører tillige en kortlægning af kirkejord, som er blevet gennemført på 29 arealer i 10 provstier.

Endelig har vi støttet tre lokale projekter, nemlig om naturnær forpagtning af præstegårdssjod i Havdrup, en kursusdag om bæredygtig drift af kirkegårde, som blev holdt på Herlufsholm kirkegård, Næstved, og et komposteringsprojekt på Store Heddinge kirkegård. Arbejdet fortsætter i form af erfa-grupper, som dannes lokalt og støttes af udvalget.

FAKTABOKS

Udvalget har otte medlemmer, biskop Peter Fischer-Møller, konsulent Henrik Lerdorf, menighedsrådsmedlem i Kalundborg Flemming Blarke, menighedsrådsformand i Havdrup Marianne Hauge, medlem af provstiudvalget i Næstved provsti Holger Eilker Hansen, sognepræst ved Sct. Jørgensbjerg kirke i Roskilde Martin Ishøj, sognepræst i Sæby og Gershøj og formand for udvalget Helene Wonsbek Rasmussen samt repræsentant for Danske Kirkers Råd Mia Toldam Korsgaard.

Der er en hemmelig sti, som snor sig gennem kirkegårdens forskellige afsnit, hvor man bl.a. kommer forbi et insekthotel.

Grønt udvalg har mulighed for at støtte bæredygtige kirkelige initiativer. Der er givet støtte til skabelsesgudstjenesten i september i Roskilde domkirke og TRO - økologisk kirkefestival i Lejre provsti. Send meget gerne forslag og ansøgninger om støtte til udvalget.

Når Himmelske Dage kommer til Roskilde i 2022, vil Grønt udvalg være til stede med arrangementer og aktiviteter. Udvikling af ideer hertil er i sin spæde begyndelse.

FAKTABOKS

Kontakt til udvalget kan ske til formanden, Helene Wonsbek Rasmussen, hra@km.dk eller 2713 9893.

KOMMUNIKATIONSUDVALGET

KOMMUNIKATION ER FOR ALLE

Tekst: Keld Köcher, formand for Kommunikationsudvalget

I 2019 har vi i Kommunikationsudvalget blandt andet fået gang i et månedligt nyhedsbrev, som er blevet godt modtaget. Nyhedsbrevet indeholder den månedlige hilsen fra biskoppen, sidste nyt fra stiftets sogne og provstier samt et link til de nyeste kurser på stiftets kursusportal, som i år er kommet godt fra start.

Stiftets hjemmeside er – og bliver – løbende opdateret, så det blandt andet er muligt at følge med i Stiftsrådets og udvalgenes arbejde. På hjemmesiden finder I også nyt om kurser og konferencer, nyt fra stiftsadministrationen, information fra biskoppen, en opdateret kalender samt det nyeste nummer af Stiftsbladet.

2020 er valgår for de mange menighedsråd. Stiftsrådet har i den forbindelse afsat midler til kommunikationen vedrørende valget, og Stiftsbladets juni-udgave tager emnet op. De øvrige udgaver af Stiftsbladet i 2020 tager følgende temaer op: Vi skaber sammen (august), Det onde (oktober) og Brugen af historien (december).

Næste udgivelse fra udvalget bliver magasinet "Stiftsdagen 2020", der lægger op til stiftets store årsmøde, der afholdes den 28. marts – I kan læse mere herom på bagsiden af Stiftsårbogen.

Udvalgsmedlem Peter O. Nielsen er i gang med at udarbejde et nyt kort over Roskilde Stift, hvor hvert enkelt sogn er markeret inden for hvert provsti. Samtidig kan man ved "klik" på sognet komme frem til sognets hjemmeside. Det er et godt redskab for os alle. Herom kan I inden længe læse mere på stiftets medier.

Udvalget holder sine kommende møder den 6. februar, 17. april, 27. august og 11. november. Kommentarer og indlæg til udvalgets arbejder modtages gerne.

FAKTABOKS

Kommunikationsudvalgets medlemmer:

Marianne Hauge
Peter O. Nielsen
Bodil Therkelsen
Helle Saxil Andersen
Rasmus Birkerød
Anne-Sophie Olander Christiansen
Anita Hansen Engdahl
Otto Lundgaard
Peter Fischer-Møller

Udvalgsformand:
Keld Köcher, kocher@mail.tele.dk

UDVALGET FOR PRÆSTEKURSER

FRA NYTÅRSMØDET & STIFTSPRÆSTESTÆVNET

Tekst: Marianne Agerholm, sognepræst, Ruds Vedby sogn, medlem af udvalget

Foto: Otto Lundgaard

I dagene efter pinse sætter over 100 af stiftets præster hinanden stævne på Liselund. Mens vi venter -

Temaet ved **stiftets nytårsmøde** var "Sorg". Dagens første foredragsholder var sygeplejerske og forfatter Jorit Tellervo. Hun talte om sorg og sorgforskning, om "to-spors" modellen og "gammel" sorgforståelse. Derefter lyttede vi til Tor Johan Grevbo, emeritus, tidligere professor i sjælesorg. Han talte om kirkens "modersmål", sjælesorgen. Endelig lyttede vi til provst og ledende beredskabspræst Ulla Thorbjørn Hansen. Med afsæt i sin bog fra 2018 beskrev Ulla sine erfaringer fra det at gå dødsbud, altså underretning ved pludselige dødfald. Forsvaret har feltpræster med ud, når de går dødsbud; kan andre faggrupper inspireres af Forsvaret, eksempelvis at præster går med politiet ud, som man gør det i Norge? Det og meget andet blev der talt om denne dag.

Stiftspræstestævnet bar overskriften "Hvad blev der af Gud i forsoningens ligning." Vi lyttede til pastor emeritus Johannes Værgø om forskellige syn på korsdød og opstandelse. Billedhugger m.v. Peter Brandes havde om aftenen et billedrigt foredrag. Professor, dr.theol. ph.d. Anders-Christian Jacobsen fra Aarhus Universitet holdt foredrag om tilgivelse. Hvordan tilgive det utilgivelige? Cand.theol. og ph.d. Gitte Buch Hansen, lektor fra Institut for bibelsk eksegese, talte om konverterede flygtninge, deres gudsforhold og forståelse af begrebet

synd. Dagens sidste foredrag blev holdt af Niels Henrik Gregersen, professor i systematisk teologi ved Københavns Universitet. Gregersen arbejder blandt andet med "Deep Incarnation", som er en måde at tænke inkarnation på som omfatter ikke bare mennesket Jesus, men også menneskeligheden og ikke bare det, også materialiteten. Endelig talte professor i biologisk oceanografi og biodiversitet Katherine Richardsson, om klima og biodiversitet. FN's verdensmål m.v.

FAKTABOKS

Udvalget for præstekurser består af biskop Peter Fischer-Møller, provst Erhard Schulte Westenberg, sognepræsterne Anne-Marie Nybo Mehlsen, Lars Storm Kristensen, Sara Hornemann-Thielcke, Marianne Lekven Agerholm samt universitetspræst på RUC Ulla Pierri Enevoldsen.

Udvalget arrangerer nytårsmøde og stiftspræstestævne; derudover er der supervisionsgrupper og retræte.

DIAKONIUDVALGET

DIAKONI

– lettere gjort end sagt

Tekst og foto: Hanne Hummelshøj, formand, for Diakoniudvalget og sognediakon, Hundige-Kildebrønde pastorat

Roskilde stifts diakoniudvalg har som vision at sætte diakoni på dagsordenen i alle sogne og provstier. Ikke som gode ord, men som en samtale om, hvordan diakoni bliver synlig.

Nogle synes, at diakoni er svært og fremmed, andre kalder det kirkens sociale arbejde.

For nogle er diakoni det personlige ansvar for, hvordan jeg gør det bedste for min nabo eller andre, jeg møder på min vej. Andre tænker, at det er besøgstjenester og kaffestuer. Vi siger, at det handler om at byde velkommen til et fællesskab.

Hvis diakoni er invitation til fællesskab, hvordan er det så i min kirke? Er vi gode til at tage imod ved gudstjenester og de forskellige arrangementer?

Snakker vi med dem, vi kender eller er vi opmærksomme på de nye, som også kommer?

Skaber vi rammer, så også den, der kommer første gang, føler sig taget imod?

Diakoni er derfor ikke kun noget som finder sted på særlige tidspunkter, men skal være en del af hele kirkens væsen.

Diakoniudvalget vil gerne have kontaktpersoner

Diakoniudvalgets medlemmer kommer fra hele stiftet, men det betyder ikke, at vi ved alt, eller at alle kender os. Derfor ønsker vi en kontaktperson fra hvert provsti. Det kan være en præst eller ansat, som

Fra Diakoniudvalgets studietur til Oslo. Vi var på besøg i Tøyen kirke for at få inspiration til arbejde med diakoni og gudstjeneste.

har særlig fokus på diakoni, eller det kan være én af de mange aktive frivillige. Vi tilbyder møder og kursusdage, med inspiration til diakonal udvikling, og vi vil gerne have information om alle de spændende diakonale tiltag, der er rundt i sognet. Det er vigtigt at dele viden og erfaringer, for der er brug for diakonien.

Samarbejde er vigtigt

Mange kommuner har fået øje på kirkens tilbud som vigtige i arbejdet mod ensomhed for alle aldersgrupper. Fra kirken skal vi tage initiativ til og del i det, som kan foregå lokalt. Samarbejde med borgerforeninger og idrætsforeninger. Være synlige ved byfester, Stafet for livet og lokale markedsdage. Vise at det med kirke er mere end gudstjenester og kirkelige handlinger. Det handler også om hverdagen.

Er det diakoni? Det er kirken "ud af kirken", hvor det diakonale mærke skal komme til udtryk ved, at den enkelte føler sig mødt – på egne præmisser.

Nogle synes, det er svært, det med diakoni. Vi siger: det handler om at møde det enkelte menneske, som jeg selv gerne vil mødes.

FAKTABOKS

Formand: Sognediakon
Hanne Hummelshøj
Hundige - Kildebrønde sogn
Tlf. 43 56 53 20 - hh@kildebr.dk

Vi kommer gerne på besøg rundt i stiftet, hos menighedsråd og i provstierne.

KIRKE PÅ VEJ

Tro er (da ikke!) en privatsag!

Tekst: Peter Tingleff, projektleder.

Foto: Lotte Gümöes

Et af de mest fasttømrede dogmer i Danmark er, at tro er en privatsag. Det gør det svært for mange at tale med andre om tro og praktisere det sammen med andre, både inden for og uden for kirken.

Samtidig er der en længsel efter det modsatte! Mange længes efter at dele tro og liv med andre, men har ganske enkelt ikke redskaber til det og tænker også, at det sikkert vil være akavet, hvis man gjorde det.

Kirke på vej har i de senere år arbejdet i dette spændingsfelt, og noget af det, vi faktisk har succes med, er at skabe rammer for, at mennesker i og uden for kirken kan mødes og dele tro og liv med hinanden. Til det har vi udviklet enkle redskaber og praksisser, som gør det let at komme i gang. Nogle bruger dem i menighedsrådsarbejde eller på visionsdage. Andre bruger de samme redskaber i mødet med psykisk sårbare, der mødes for at synge i kor. Det interessante er, at længslen er der, og når de rette rammer og redskaber er til stede, så er det muligt at mødes og snakke om tro og liv mange forskellige steder.

Det giver håb til Kirke på vejs hovedformål, som er at eksperimentere med nye måder at være kirke på blandt mennesker, der ikke bruger kirken særlig meget i forvejen. For at nå dette mål har vi fundet det gavnligt at skabe miljøer, hvor vi hjælper hinanden videre med at eksperimentere og prøve ting af. Vi kalder disse miljøer for 'baser', og vi har nu baser i Roskilde, Sla-

*Koret UP! optræder ved 'Sindets dag' i Roskilde Domkirke.
UP! er et initiativ ud fra Kirke på vej-basen i Roskilde.*

gelse, Næstved og Jersie og flere er på vej. Det er åbne miljøer, hvor alle, der har lyst til at være med, kan dukke op.

Vores grundtanke er, at Gud allerede er på færde omkring os. Vores opgave som kirke er at opdage det og tage del i det, han allerede gør. Derfor er det vigtigt for os at arbejde med at lytte. Lytte til Gud, til byen, og til hinanden. På baggrund af det, vi hører, sætter vi forskellige eksperimenter i gang. Nogle er korte, andre foregår over længere tid. Eksperimenternes formål er at skabe forbindelse til mennesker, som normalt ikke bruger kirken.

Vi ønsker derfor at skabe rammer for, at der kan tales om tro og liv, og at der kan praktiseres tro ved fx

at være fælles med ensomme eller give håb ind i det håbløse. På den måde kan fællesskab, mission og diakoni blive flere sider af samme sag. Og troen er ikke længere en privatsag, men noget vi er fælles om!

FAKTABOKS

Projektleder: Sognepræst Peter Tingleff – peti@km.dk

Formand for udvalget for Kirke på vej: Provst Anna Helleberg Kluge – ahe@km.dk

Hjemmeside:
www.kirkepaavej.dk

Facebook: Kirke på vej

LITURGIUDVALGET

Fordi gudstjenesten angår alle

Tekst: Anne-Sophie Olander, domprovst, Roskilde domsogn, og Marianne Pedersen, sognepræst, Jakobs-kirken, Roskilde, begge medlemmer af udvalget

Foto: Lars Enna

“Fordi gudstjenesten angår alle” - det var overskriften på en kronik fra tre af landets biskopper, da de for snart tre år siden igangsatte et udredningsarbejde af folkekirkens gudstjenesteliv. Et arbejde, som indtil videre er mundet ud i tre rapporter, der er tænkt som debatoplæg for det videre liturgiske arbejde i folkekirken.

Det, at biskopperne på den måde satte spotlight på gudstjenestelivet, var medvirkende årsag til, at Stiftsrådet i juni 2018 besluttede at nedsætte et liturgiudvalg i Roskilde stift. Udvalgets opgave er at være et levende debatforum samt en ressource for menighedsråd og præster i arbejdet med gudstjenesten. Udvalget skal følge med i de initiativer, der allerede er i gang i folkekirkens arbejde med liturgi og nye gudstjenesteformer - med et øje for folkekirkens fælles udgangspunkt - og som skal medvirke til diskussion og inspiration rundt om i stiftet.

Vi har brugt det første år på at etablere os og finde ud af, hvordan vi skal prioritere vores indsats. I kølvandet på biskoppernes debatoplæg - de tre rapporter - har vi besluttet lige nu især at koncentrere vores arbejde omkring at facilitere og stimulere samtalen i stiftet om liturgi. Det udmønter sig helt konkret i, at vi sammen med menighedsrådenes distriktsforeninger og Religionspædagogisk udvalg afholder fem temaaftener i begyndelsen af 2020. Disse aftener har fokus på at klæde medarbejdere og menighedsrådsmedlemmer, inkl. præster, på til at sætte gang i samtalen om

gudstjeneste, dåb og nadver på lokalt plan.

Derudover er det vores ønske at oparbejde viden om, hvad der sker rundt om i stiftet på liturgiområdet og få denne viden sat i spil vidt og bredt i stiftet.

“Jeg har et ønske om at alle skal føle sig velkomne i kirken, og arbejdet med gudstjenestens indhold og form i et nutidigt og imødekomende sprog optager mig.”

Niels Jørgen Hansen, Haslev

“Jeg vil gerne medvirke til en levende gudstjeneste, der i sit sprog, sin sang og sit billede henvender sig til alle i nutidens menigheder.”

Lisbeth Jakobsen, Odden

Udvalget er bredt sammensat af menighedsrådsmedlemmer, kirkegængere, præster og kirkemusikere. Her på siden kan du læse, hvorfor to af medlemmerne sagde ja til at blive medlem af Liturgiudvalget.

FAKTABOKS

Formand:

Anne-Sophie Olander,
Roskilde; e-mail asc@km.dk

Næstformand:

Lone Balle Olesen,
Magleby Stevns-Holtug

Bo Marschner, Magleby
Stevns-Holtug
Niels-Jørgen Hansen, Haslev
Lisbeth Jakobsen, Odden
Per Rasmussen, Ringsted
Kirsten Vej Petersen, Sædder
Marianne Pedersen, Roskilde
Marie Overgaard Jensen,
Finderup

STRATEGIUDVALGET

Gode drøftelser giver retning

Tekst: Bodil Therkelsen, medlem af udvalget

Foto: Rasmus Birkerød

Strategiudvalget har eksisteret siden 2014 og tager efter behov et møde for at "tage temperaturen" enten på interne udviklingspotentialer eller på kirkepolitiske initiativer, således at Stiftsrådet kan holdes opdateret på væsentlige områder af kirkepolitikken.

Udvalget skal også bidrage til, at Stiftsrådet løbende holder kontakten til udvalgene for at følge deres indsats. På skift kommer udvalgene til stiftsrådsmøderne og orienterer til indledning om deres arbejde, og der er på mødet mulighed for at stille spørgsmål til dem. Ligeledes kan Strategiudvalget drage omsorg for, at relevante kirkelige aktører kan give et indlæg for Stiftsrådet til videre inspiration.

De sidste par år har Stiftsrådet taget udgangspunkt i visionsarbejdet gennem oplægget "en gæstfri folke-

kirke", som Stiftsrådet gennemdrøftede og vedtog i september 2017. Det giver sig udslag i faste, tilbagevendende årlige møder med henholdsvis stiftsudvalgene og provstiudvalgene.

"Kommunikation og synlighed" er omdrejningspunkterne mellem de forskellige niveauer. Derfor er der også observatører fra begge niveauer ved de årlige møder. På den måde knytter vi forbindelse til provstiudvalgene og deres lokale virke og Stiftsrådets mange udvalg.

FAKTABOKS

Strategiudvalget består af Bodil Therkelsen, Poul Otto Nielsen, Kristina Bay og Peter Fischer-Møller.

Det ligger strategiudvalget meget på sinde gennem stiftsrådets repræsentationer i diverse udvalg at øge forståelsen af mulighederne i at have udvalg på regionalt plan til at løfte opgaver og ligeledes at få de lokale aktører i form af provstiudvalg og komitéarbejder eller provstiprojekter til lokalt at løfte opgaverne videre ud til menighederne. Det kræver kommunikation, og Strategiudvalget er meget opmærksom på at opfordre og inspirere Stiftsrådet til at forbedre kommunikationen og synliggøre indsatserne ud i lokalsamfundene gennem forskellige kilder.

Strategiudvalget har også en inspirationsmulighed omkring afholdelse af visionsseminar for Stiftsrådet. Stiftsrådet skal hele tiden se sig selv som et spejl af tidsånden og udviklingen i et kirkeligt landskab samtidig med, at det skal agere på hele stiftets vegne til gavn for alle.

RETRÆTE OG MEDITATION I ROSKILDE STIFT

Længsel efter erfaring af ånd

*Tekst: Helle Brink, sognepræst, Raklev sogn, og Anne-Marie Nybo Mehlsen, sognepræst, Vigersted-Kværkeby pastorat, begge tovholdere for retræte og meditation i Roskilde Stift
Maleri: Hanne Vesth, sognepræst, Ringsted sogn*

I Roskilde stift arbejdes der lokalt i en del sogne med spiritualitet, meditation og retræte. Det giver god mening både for de præster, som står for det, og for de deltagere, som længes efter fælles fordybelse og stilhed i kirkens rum. På stiftsplan er der enkelte tilbud, som kan understøtte og give inspiration til det lokale arbejde.

Retrætekursus for præster

De sidste fem år har der været tilbud om en retræte for stiftets præster. Den har en særlig form, som vi kalder retrætekursus, idet det første døgn er afsat til refleksion over retrætes tema og vejledning i meditation. Derefter er der 1½ døgn i stilhed, hvor der holdes enkle andagter, og endelig sluttet der af med en nadvergudstjeneste. Temaerne har bl.a. været Passionsmeditationen og Glædens fænomen; i januar 2020 er temaet Tillidens gave.

Retræterne ledes af Peter Ruge, underviser på FUV og Helle Brink, sognepræst.

Sogneretræte og en-dags-retræter

I samarbejde mellem Ringsted og Vigersted-Kværkeby arrangeres et årligt todøgns retræteophold med meditative gudstjenester og stilhed. I retræten lægges vægt på, at alle skal kunne være med, uanset om retræte er velkendt, eller man møder stilheden første gang. På 12. år er retræterne fyldt (12-18 deltagere). Glæden ved roen, stilheden og erfaringen af Guds nærhed går igen i deltagernes evaluering. Næste sogneretræte er i juli 2020 på Villa Fjordhøj i Skælskør. Retræterne ledes af sognepræsterne Hanne Vesth og Anne-Marie Nybo Mehlsen.

Den kristne meditation rodfæster mennesket i samhørigheden med Gud og åbner for en spændende opdagelsesrejse. En rejse, der farver ens livserfaringer og skaber forandring i ens personlighed. For Helligåndens gave er kærlighed, og den får disse frugter til at vokse frem i ens liv: glæde, fred, tålmodighed, venlighed, godhed, trofasthed, ydmyghed, sagtomhed og selvbeherskelse (Galaterbrevet 5,22).

Af og til arrangeres også en-dags retræter i og omkring Vigersted kirke, med en hel dag i stilhed indledt og afsluttet med gudstjeneste. Retræterne her arrangeres af Anne-Marie Nybo Mehlsen. Også andre steder i stiftets kirker er der endagsretræter, se opslag på roskildestift.dk.

Kursusdag om meditative gudstjenester

Hvordan tilrettelægger man en meditationsgudstjeneste? I mange sogne har præster og andre medarbejdere ønske om at tilbyde en hverdagsgudstjeneste med stilhed og plads til fordybelse. Derfor indbyder vi til en kursusdag den 11. marts 2020 med fokus på den meditative gudstjenestes kendetegn: bøn, stilhed og musik. På kursusdagen præsenteres enkle øvelser til at gøre sindet stille og understøtte nærvær, flere former for bøn og meditation, samt meditative læsning af bibeltekster.

Kursusdagen henvender sig både til dem, som allerede har erfaring med meditative gudstjenester, og til kolleger, som gerne vil i gang. Hvis der viser sig interesse, kan kursusdagen lede frem til dannelse af et fagligt netværk. Interesserede kan se opslaget på roskildestift.dk.

FAKATABOKS

Tovholdere for retræte og meditation

Sognepræst Helle Brink,
Raklev: Mail hebr@km.dk,
tlf. 2143 2263

Sognepræst Anne-Marie
Nybo Mehlsen, Vigersted og
Kværkeby: Mail anmn@km.dk,
tlf. 26682813

Udvikling af det gode præstearbejde (gennem professionel refleksion)

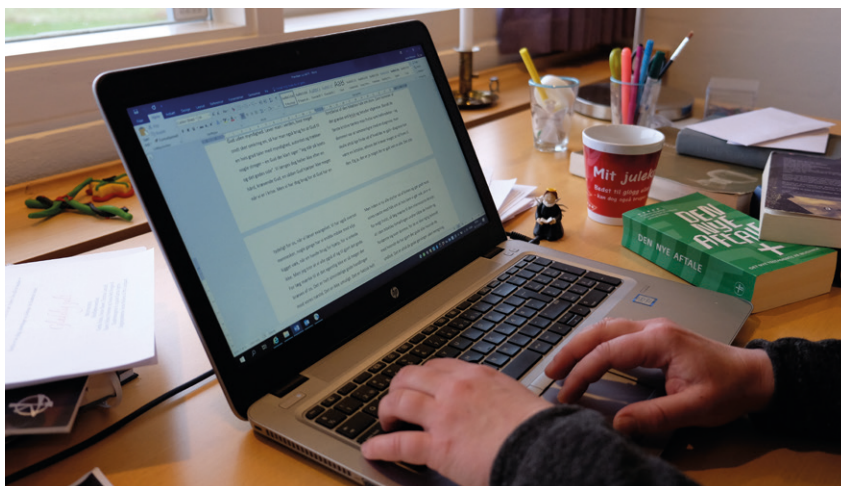
Tekst: Anne-Marie Nybo Mehlsen, sognepræst, Vigersted-Kværkeby pastorat, samt koordinator for supervisionsordningen
Modelfoto: Otto Lundgaard

Alle præster i Roskilde stift har mulighed for at melde sig til supervision, og grupper af 8-10 deltagere oprettes løbende efter behov. Det er gratis for præsterne at deltage i supervision, idet udgiften affholdes af stiftets uddannelses- og kompetencemidler.

Arbejdsformen i supervision er refleksion over praksis i et kollegialt forum under ledelse af en af folkekirkens uddannede supervisorer. Alt foregår selvfølgelig under tavshedspligt.

Supervision er på ingen måde terapeutisk, men det er et redskab i forhold til det særlige arbejde, præster har. I mødet med mennesker i alle slags livssituationer oplever præster store og hurtige skift, og det kan mærkes. At være en god sjælesørger og præst kræver stor lydhørhed og empati; det samme gælder for at kunne stille sig til rådighed for andre – uden at miste sig selv. Det er en evne, der skal vedligeholdes og trænes.

Alle præster reflekterer selvsagt i forhold til teologi og praksis. Supervision er til forskel herfra en struktureret arbejdsform, der bygger på en kontrakt. Kontrakten har som formål at sikre en tryk og tydelig ramme for arbejdet med egen praksis som præst. Deltagerne forpligter sig på ydre rammer som tid og sted, men også på den arbejdsform,

Alle præster arbejder ofte på egen hånd. Derfor er tilbuddet om supervision i et kollegialt forum relevant for alle.

der er supervisionens. Til forskel fra den mere almindelige samtale, der ofte springer hid og did og veksler mellem deltagerne, er supervision en måde at stille sig til rådighed på som fælles medtænkende og anerkendende.

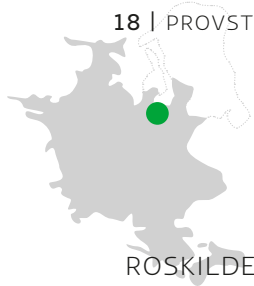
Et hovedprincip er, at forandringens mulighed skal opdages af den, der fremlægger (kaldet supervisanden). Ingen kan eller skal lave om på andre. Derfor er en stor del af supervision at kunne lytte og vente – uden at miste opmærksomhed på sagen, der fremlægges. Det er en arbejdsform, som kræver tillid og evne til at tænke med, uden at springe til løsninger og ”hvad ville jeg selv gøre”. En måde at udfolde mere end det åbenlyse og umiddelbare. Først langt senere er der måske plads til at være kreativ i fællesskab.

Supervisionsordningen fungerer på vistnok 11. år i Roskilde stift og ud fra deltagerne anonymiserede og generelle tilbagemeldinger evalueres ordningen løbende. Fra tilbagemeldingerne går det igen, at supervision giver større arbejdsglæde, oplevelse af mere sikkerhed og mindsker den mærkbare arbejdsbelastning.

Først og sidst er supervision med til at sikre kvalitet og integritet i forhold til de mennesker, præsten er præst for.

FAKTABOKS

Koordinator for supervisionsordningen i Roskilde stift er Anne-Marie Nybo Mehlsen, amnm@km.dk, tlf. 5752 5235

ROSKILDE DOMPROVSTI

Den markante kirke

med det bløde udtryk

Tekst: Anne-Sophie Olander Christiansen, domprovst, og Marianne Juel Maagaard, sognepræst, Himmelev sogn
Foto: Adam Mørch

Kirkelig ligning 2019:	92.819.626 kr.
Kirkelig ligning 2020:	94.457.027 kr.
Sogne:	17
Pastorater:	2
Kirker:	20
Præster:	32
Folkekirkemedlemmer 2018:	65.688
Folkekirkemedlemmer 2019:	65.473
Kirkeskatteprocent 2019:	0,84%

IRoskilde domprovsti er vi meget stolte af, at vi i 2019 har indviet en ny kirke. Den ligger i bydelen Trekroner i Himmelev sogn i udkanten af Roskilde. Sognet har i forvejen en lille middelalderkirke, som længe har været for alt lille til de 14.000 sognebørn.

Den nye kirke sprænger de fleste rammer for, hvordan en kirke skal se ud. Den er opført i beton med svungne, organiske former. Der er måske ikke så meget, der udefra signalerer "kirke", men indenfor er man ikke i tvivl: Her står man i et sakralt rum, hvor højtidstæmningen straks breder sig. Lyset strømmer ned ad den silkeglatte beton, og rummet er lyst og roligt og enkelt.

Kirkerummet indbyder til gudstjeneste med alter, døbefont, prædikestol og bænke. Men kirkerummet er ikke bygget udelukkende med gudstjenester for øje. Bagest i kirken er der caféborde og stole, murforløbet er beklædt med træ, og langs væggen slynger sig en bæk, der inviterer til mere uformelt samvær, debat og samtale. Fra en balkon kan man lidt mere på distancen følge med i det, der sker i kirkerummet.

De lokale har taget særdeles godt imod kirken. Fra dag ét er det strømmet til med mennesker, hvad enten der fortælles godnathistorier for børn, debatteres i den filosofiske salon, holdes meditationsgudstjenester eller store og små koncerter. I Trekroner kirke er imidlertid også de

almindelige højmesser så velbesøgte, at der er trængsel på bænkerne.

Det er en stor ting for et menighedsråd at bygge en kirke. Processen har taget ca. 20 år og er sket i tæt samarbejde med et velvilligt provstiuvalg, som i al den tid har bevilget penge til det nye kirkebyggeri. Et kirkebyggeri er en gylden mulighed for alle i et provsti til at stå sammen og løfte i flok og besinde sig på, hvad der i grunden er vigtigt.

Det kræver en årelang prioritering, når man skal hive så mange penge op af provstiets kasse. Andre projekter er blevet udsat, men alle har kunnet se, at der var brug for den nye kirke. Nu er det en glæde at se, at den også bliver flittigt brugt!

GREVE-SOLRØD PROVSTI

Kirke uden for kirken!

Tekst: Anne Bredsdorff, provst

Foto: Annette Forsberg

Kirkelig ligning 2019:

Greve kommune:	43.904.000 kr.
Solrød kommune:	26.113.000 kr.

Kirkelig ligning 2020:

Greve kommune:	44.479.000 kr.
Solrød kommune:	25.862.000 kr.

Sogne:	11
Pastorater:	9
Kirker:	14
Præster:	23
Folkekirkemedlemmer:	54.994

Kirkeskatteprocent 2019:

Greve kommune:	0,73%
Solrød kommune:	0,82%

Tærsklen til kirken kan for mange være høj. Men når Kirken går ud af kirken, er der ingen tærskel. Derfor går Kirken i Greve-Solrød provsti på forskellig vis uden for kirken.

Fx har Solrød sogn i mange år, og senest også Karlstrup sogn, deltaget med et kirketelt i kommunens årlige "Fritid i Solrød" en augustdag i Solrød Centret. – Vi synes, tiden den dag er så godt givet ud. Vi bliver synlige som kirke og får talt med mange, både nye og gamle venner, siger én af præsterne.

I den anden ende af provstiet har en række sogne i nogle år taget del i "Stafet for livet"-døgnet i Greve kommune. – Vi samler ikke penge ind, det er ikke derfor vi er der, understreger to tovholdere på den kirkelige deltagelse. – Vi er med som kirke for at vise, at kirken er 24/7. Netop om natten har vi nogle dybe samtaler. En ung pige fortalte, at det var tredje år hun lagde mærke til kirketeltet. I år ville hun ind og snakke. Der er ingen tærskel til et telt.

Flere steder i provstiet er der spise-fællesskaber. Et er i Café Ask i Askerød i Hundige. Det opstod, fordi kirken ville ud. Deltagerne bliver opfordret til at sætte sig ved siden af én, de ikke kender. – Vi har været genboer i mange år, men vi har aldrig talt rigtigt sammen før nu, var den en, der betroede mig efter en aften i spise-fællesskabet.

"Kirke ud af kirken" i Solrød Centret. Sognepræst Charlotte Gravesen byder på fiskedam, hvor der kan fiskes efter treenighedsbilleder.

En beboer i et stort etagebyggeri spurgte engang en af den nærliggende kirkes præster: – Hvorfor kommer I ikke bare over til os!?

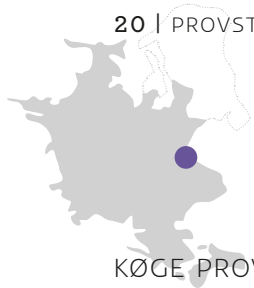
Derfor "går Kirken" hver fredag 150 meter over til "Mælkebøtten", mødestedet for områdets beboere. De ved godt, at kirkebygningen ligger "lige derovre", men tærsklen til en snak med præsten er væsentligt lavere i "Mælkebøtten".

Det gælder også, når præster møder brystkræfttramte kvinder i Solrød kommunes genoptræningscenter. Samtalerne kom i stand efter henvendelse fra kommunen. Ligesom lektiecafé for syriske drenge og samarbejde om arrangementer for kommunens gruppe af ældre

sindslidende. Jersie kirkes børnekor kommer på plejecenteret, der også er åbent for bibelkreds for beboerne.

En kirke i provstiet tilbyder "Aktiv-søndag". Det giver virkelig mulighed for at få høvlet nogle tærskler af! – Vi rykker ud med hjælp til småreparationer, indkøb, havearbejde eller andet.

Kirken går uden for kirken på mange flere måder. Det kan kræve opfindsomhed, nysgerrighed, knofedt eller som i tilfældet med deltagelsen i "Stafet for livet" – gummistøvler og nattetimer. Det er det hele værd, siger alle der går ud med kirken og er med til at give de mange "ud af kirken-oplevelser"!

KØGE PROVSTI

Præst på Campus Køge

Tekst: Jens Elkjær Petersen, provst, og Nadia Dyhrberg-Krantz, campus- og sognepræst, Ejby sogn.
Foto: Privatfoto

Kirkelig ligning 2019:	60.604.628 kr.
Kirkelig ligning 2020:	61.143.385 kr.
Sogne:	15
Pastorater:	9
Kirker:	17
Præster:	22
Folkekirkemedlemmer: (2018)	46.231
Kirkeskatteprocent 2019:	0,875%

Campuspræstens vigtige relations(ophyggende)arbejde til de unge sker blandt andet gennem besøg på værksteder, som her i smedjen hos FGU Køge.

Siden september 2018 har der på Campus Køge været ansat en lokalfinansieret præst, for at folkekirken også kan være til stede dér, hvor der på hverdage befinder sig omkring 4.400 mennesker – studerende, elever, undervisere og administrativt personale.

Ideen til stillingen opstod som et eksempel på samspil mellem kirken og det omliggende civilsamfund. Og i et samarbejde mellem bestyrelsen for Campus Køge og provstiudvalget blev drømmen til virkelighed, efter at provstiudvalget havde fundet pengene og en stilling som 40% præst på Campus Køge og 35% præst i Ejby pastorat blev oprettet.

Nadia Dyhrberg-Krantz blev i et samspil mellem kirken og Campus Køge indstillet til pionerjobbet. Stillingen var i sin tid opslået som "studentpræst", men det stod hurtigt klart, at "campuspræst" var mere dækkende for de mange områder, som hun varetager.

Fra første dag har det vist sig, at der er mere end brug for en præst. Og opgaverne er mange. Det handler om besøg på skolerne, at skabe netværk – både blandt de unge og de ansatte – og ikke mindst at stå til rådighed for samtaler med de unge. Det er fantastisk at opleve, at det er blevet en naturlig del af hverdagen at tale med præsten, og det har været overvældende med behovet og endnu mere med ønsket om at

ville til samtale hos præsten. Men de unge udtrykker både tillid til og glæde ved at møde en voksen, som møder dem lige der, hvor de er i livet, og føle, at de bliver lyttet til, hørt og hjulpet, hvis det kan lade sig gøre.

Men det kommer ikke af sig selv, og det kræver hele tiden villigheden til at gøre sig synlig og byde ind. Derfor benytter campuspræsten enhver lejlighed til at deltage i forskellige fællesskabsstiftende aktiviteter. Alt sammen sker det ud fra devisen, at hvor mennesker færdes, bør kirken være. Det er den på Campus Køge.

Efter godt og vel et år kan vi konstatere, at forsøget allerede nu har vist sig at være en stor succes.

TRYGGEVÆLDE PROVSTI

Kirken på landet

Tekst: Erhard Schulte Westenberg, provst, og Lone Balle Olesen, sognepræst, Magleby-Holtug pastorat

Foto: Henrik Fisker, Dagbladet

Kirkelig ligning 2019:	74.762.618 kr.
Kirkelig ligning 2020:	76.916.354 kr.
Sogne:	38
Pastorater:	16
Kirker:	38
Præster:	23
Folkekirkemedlemmer:	47.673
Kirkeskatteprocent:	
Faxe kommune:	1,08%
Stevns kommune:	1,10%

Tryggevælde provsti er et udpræget landprovsti med mange små sogne på under 1.000 folkekirkemedlemmer, heraf syv sogne med færre end 250 folkekirkemedlemmer. Flere og flere steder er kirken det sidste tegn på samfundets tilstedeværelse i et område, hvor skolen og købmanden er lukket for længe siden. De enkelte sogne har ofte ikke kræfter til at skabe liv og vækst og fornyelse i menigheden. Men hvis flere sogne samler kræfterne, kan der godt skabes et spændende kirkeliv for et større område.

På Stevns er en række sogne gået sammen for at bevare og udvikle kirkelivet i deres område. En af tovholderne i samarbejdet, sognepræst Lone Balle Olesen fra Magleby-Holtug pastorat, beskriver projektet sådan her:

“Kirken på landet er noget i kraft af sin historie. Den har altid ligget dér på bakkens top. Generationer efter generationer ligger på kirkegården. Dåb, konfirmationer, bryllupper, begravelser knytter familier til særlige kirker og kirkegårde, men vore landsbykirker er også fulde af potentiale ud over det. Kirkerummet er særligt, akustikken er som regel god; der er højt til loftet, men derudover er der knyttet konfirmandlokaler eller, hvis man er heldig, sognegård til kirken.”

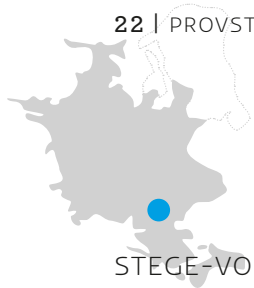
De tre sognepræster - Lisbeth Bukh Pagh, Janni Persson og Lone Balle Olesen - der har taget initiativet til, at “Kirken på Landet” også kommer til Stevns.

Denne lille tale begyndte den sydsteviske fælleskirkelige workshop om “Kirken på landet”, som i november blev afholdt mellem kirkerne i Havnelev, Højerup, Lille Heddinge, Frøslev, Lyderslev og Magleby-Holtug sogne. Hele ideen var at se, hvor langt samarbejde kunne række, og hvilke nye ideer vi kunne sætte i søen: Hvad kunne 7 sogne i fællesskab opnå på én dag? Og det var faktisk ikke så lidt.

Efter én dag gik vi hjem med hovedet fuldt af visioner for det fælleskirkelige arbejde til forhåbentlig gavn og glæde for alle, som bor i

landsbyerne. F.eks. en menighedspleje som vil styrke kirkens diakonale arbejde, en frivillighedskoordinator i menighedsrådene, der skal forsøge at organisere de frivillige hensigtsmæssigt, og en indsats der vil udbrede kendskabet til de digitale platforme, som allerede findes. Derudover udkommer der et idékatalog med alle de mange andre gode forslag, der var resultatet af de mange gruppesnakke, på tværs af sognene, som lørdagens workshop summede af.

Jeg siger bare: Glæd jer!

STEGE-VORDINGBORG PROVSTI

Stege-Vordingborg provsti på Folkemødet på Møn

Tekst og foto: Mette Magnusson, provst

Kirkelig ligning 2019:	51.052.327 kr.
Kirkelig ligning 2020:	51.791.097 kr.
Sogne:	27
Pastorater:	14
Kirker:	27
Præster:	18
Folkekirkemedlemmer:	36.591
Kirkeskatteprocent 2019:	1,02%

I provstiets præstegruppe brugte vi i det forgangne år nogle møder på at diskutere de forskellige fælles tiltag i provstiet. Egentlig var det fordi, nogle af præsterne syntes, at de fælles tiltag var ved at tage overhånd, og derfor magtede de ikke rigtig at være med i det hele. Udgangspunktet for diskussionen var, at noget skulle luges væk – men undervejs blev vi hurtigt klar over, at nogle brændte for det ene og andre for det andet. Derfor blev det vanskeligt at luge noget væk – ja, det blev faktisk umuligt.

I stedet blev vi enige om at prøve et år, hvor hver især meldte sig til og tog ansvar for det, de brændte for. Sådan et år var 2019, og jeg synes, jeg har deltaget i adskillige gode og vellykkede aktiviteter på provstiplan. Et af disse tiltag er Folkemødet på Møn.

Vi har været med til det i nogle år. I starten var det et par lokale møn-ske præster, der sådan lidt på feltod stillede op i deres egen lille stand på mødet. I de sidste tre år er det blevet langt mere veletableret og har også fået sit eget budget i provstiudvalgets kasse.

Vi er med både ved Folkemødets "ungedag" og ved den "almindelige" mere voksenprægede dag. Hovedkraften bag vores stand er sognepræst i Vordingborg, Søren Schiøler Linck, godt hjulpet af sogne-

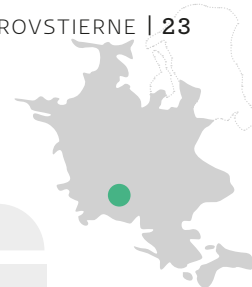
Fra Stege-Vordingborg provstis folkekirkelige stand på Folkemødet på Møn.

præst i Kæng-Svinø pastorat og provstipræst Maren Pitter Poulsen.

Gennem doodle-tilmelding er det muligt for både præster og menighedsrådsmedlemmer at melde sig til en eller flere vagter af to timers varighed, og når man står der i standen, får man mange gode snakke med alle mulige forskellige mennesker. Hvad der desuden glæder

mig meget er at opleve, at præster fra den ene ende af provstiet er på vagt sammen med menighedsrådsmedlemmer fra den anden ende af provstiet, og på den måde får de lært hinanden at kende.

Så udover at være folkekirkens ansigt udadtil – så er dette arrangement med til at opbygge sammenhold indadtil i provstiet.

NÆSTVED PROVSTI

Et månedligt morgenmøde

Tekst: Anna Helleberg Kluge, provst

Foto: Annette Kruhøffer, sognepræst, Glumsø-Bavelse-Næsby pastorat

Kirkelig ligning 2019:	110.271.374 kr.
Kirkelig ligning 2020:	112.712.956 kr.
Sogne:	42
Pastorater:	19
Kirker:	42
Præster:	35
Folkekirkemedlemmer (2018):	67.490
Kirkeskatteprocent 2019:	0,98%

For landets børnehaver gælder den minimumsregel, at der skal være mindst 2 kvadratkilometer frit gulvareal pr. barn i opholdsrummene. Det forekommer mig ikke af meget. I Næstved provsti er 35 præster fordelt over 683 kvadratkilometer. Det giver i gennemsnit 19,5 frie kvadratkilometer pr. præst, og det kan på den anden side synes af meget. Der er ikke så mange andre faggrupper, jeg kan komme i tanker om, der arbejder med sådanne afstande til nærmeste kollega.

Mange præster oplever da også perioder i arbejdslivet, hvor ensomhedsfølelsen er stor, og når det er værst, kan det føre til stress og udbrændthed. Ikke fordi præsten ikke har mennesker omkring sig, tværtimod arbejder præsten sammen med menighedsrådsmedlemmer, kirkens personale, et større eller mindre antal frivillige og alle de mange mennesker, der søger kirken for markere livets vendepunkter med en kirkelig handling. Men næsten hver eneste gang er det præsten, som er hovedansvarlig for det, man arbejder sammen om. Og når ens nærmeste præstekollega er flere kilometer væk, og man ikke er bundet af en fælles presserende opgave, savnes en anledning til, at man kan tale i dybden om sit fag og dele glæder og sorger over fælles arbejdsvilkår.

Ligesom andre faggrupper har præster også brug for hinanden til at

Fra årets konvent for præsterne i Næstved provsti.

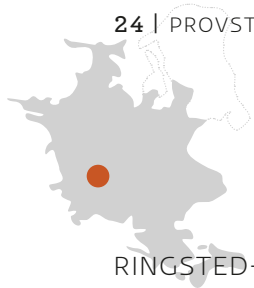
kunne styrke den faglige identitet og arbejdsglæde.

I 2019 har vi forsøgt at skabe et rum for fælles faglig fordybelse for provstiets præster ved et månedligt morgenmøde.

Selvom flere må tidligt hjemmefra, føles det godt at køre i morgentrafikken sammen med alle pendlerne for at nå frem til kl. 8.15, hvor mødet begynder med en salme og en bøn. Præsterne skiftes til at lægge sognegård til og holde et teologisk oplæg om et selvvalgt emne, derefter er der tid til fælles refleksion. Kl. 9.30 er vi færdige og kører til hver vores gøremål i hver vores sogne.

Det er givende og oplivende at få lov til at "nørde" med sit fag, og det er dejligt at opleve sin kollega dele ud af sin teologiske interesse. Vi lærer hinanden at kende på en dybere måde og opnår fornyet respekt for hinandens viden og kunnen. Det bliver tydeligt, at der virkelig er ressourcer at trække på, hvis man skulle køre lidt fast i en prædiken eller en studiekreds.

For selvom der næsten er 20 kvadratkilometer frirum pr. præst, er vi åndeligt ikke så langt fra hinanden.

RINGSTED-SORØ PROVSTI

Folkekirken i Ringsted-Sorø satser på ungdomsarbejde

Tekst: Lars Poulsen, provst, samt Sara Hornemann-Thielcke, ungdoms- og sognepræst,
Nordrup-Farendløse pastorat, og Lotte Ørskov-Hesse, ungemedarbejder, folkekirken, Sorø
Foto: Lotte Ørskov-Hesse

Kirkelig ligning 2019:

Ringsted kommune: 42.550.336,50 kr.

Sorø kommune: 39.721.276, 50 kr.

Kirkelig ligning 2020:

Ringsted kommune: 44.950.504 kr.

Sorø kommune: 40.888.342 kr.

Sogne: 34

Pastorater: 16

Kirker: 36

Præster: 26

Folkekirkemedlemmer (2019): 50.660

Kirkeskatteprocent 2020: 0,95%

Fokusering og tålmodighed

Mange menighedsråd spørger, hvordan kirken lukkes op for de unge efter konfirurationsalderen?

Ringsted-Sorø provsti har valgt et svar, der går på tværs af sognegrænserne. Sognepræst Sara Hornemann-Thielcke og ungemedarbejder Lotte Ørskov-Hesse er ansat til at bruge en væsentlig del af deres arbejdstid til at udvikle ungdomsarbejde. Det har vist sig at være en heldig prioritering, for erfaringen er, at hvis spørgsmålet om de unge og kirken menes alvorligt, kræves der både fokusering og udholdenhed.

Sorggruppe og pigecafé

Sorggruppen for unge i Ringsted er folkekirkens tilbud til børn og unge, der har mistet en forælder. Præsten skaber et rum, hvor de unge møder andre børn, der har mistet, og derfor står i en ny situation. I sorggruppen tales der om de ændrede livsvilkår, og der er plads til både tårer og grin.

Derudover har Ringsted sogn fået en moderne udgave af det gamle begreb pigeklub. I "Pigecaféen" samles unge piger om at lave mad, spille og snakke. Caféen er et frirum, hvor der skabes nye relationer. Man mødes et par gange om måneden, og

Laura, som kommer i Xlibris, siger: - Det er dejligt at komme i et fællesskab, hvor der er plads til at tale om sin tro og sin tvivl uden følelse af, at der er noget der er rigtigt og forkert at sige. Vi har skabt et rum, hvor der er plads til at være dig.

aftenen afsluttes med en kort gudstjeneste udformet af piger og præst i fællesskab.

Xlibris

Gennem flere år kunne unge mennesker i Sorøs natteliv søge fred og forståelse i kirkens cafébus. Den alkoholfrie bus blev taget vel imod, og mange knyttede sig tæt til ungdomspræsten. Nu går de fleste unge i byen i Sorøs nabobyer, og kirkens tilbud har ændret karakter. I det nye tilbud Xlibris er der rum til at gå i

dybden. Konceptet og rammerne er udviklet sammen med de unge.

Flere af gruppens medlemmer har gået på en kristen efterskole, og de længes efter et lignende fællesskab, hvor det er naturligt at tale om sin tro og sin tvivl. I Xlibris tager samtalen ofte udgangspunkt i en litterær tekst, et billede, et stykke musik eller et tekststykke fra Bibelen. Andre gange går man "ud af huset" og besøger mennesker, der har en god historie at fortælle.

SLAGELSE PROVSTI

”Kunst og Kirker”

– Nyt tiltag og samarbejde i Slagelse

Tekst: Ulla Thorbjørn Hansen, provst

Kirkelig ligning 2019:	82.431.733 kr.
Kirkelig ligning 2020:	84.213.379 kr.
Sogne:	41
Pastorater:	20
Kirker:	44
Valgmenighedskirker:	2
Klosterkirke:	1
Præster:	35
Folkekirkemedlemmer (2018):	61.958
Kirkeskatteprocent 2019:	0,96%

“Kunst og Kirker” er et samarbejde mellem Slagelse provsti og Slagelse Turistforening. I løbet af den 9.-10. november kunne man for andet år i træk komme og se på kunst i en række af provstiets kirker.

I år udstillede 29 professionelle billed- og skulpturkunstnere, både danske og udenlandske i 15 af de lokale kirker. Frivillige fra de pågældende sogne stod alle steder klar til at tage imod sammen med de aktuelle kunstnere. Der blev budt på kaffe, snak og fortælling om kirken og kunsten. Og i nogle af kirkerne blev der også indbudt til gudstjeneste, koncert, fællessang eller foredrag.

Ideen til samarbejdet kommer egentlig fra Holland, hvor en lokal glaskunstner, Branka Lugonja, har deltaget som udstillende kunstner. Hun tog den gode idé med hjem til Slagelse, og da formanden for Slagelse Turistforening, Per Thuesen, i 2017 ringede til mig for at høre, om kirken – i første omgang en række landsbykirker i provstiet – kunne være interesseret i at indgå i et samarbejde om dette, syntes jeg med det samme, at det lød spændende.

For kunst og kirker hører sammen. Kirken består af mennesker, og mennesker udtrykker sig i kunst.

KUNST OG KIRKER

Den 9.-10. november 2019

Kunst og Kirker

Den lovende forside til årets program.

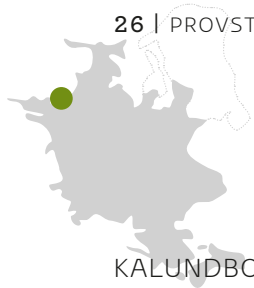
Ja, allerede fra kristendommens begyndelse er kirkens tro kommet til udtryk i et kunstnerisk sprog, i salmer og poesi.

Det har ikke været et krav til de udstillende kunstnere, at deres kunst skulle være religiøs eller forsøge at give udtryk for kristendommens budskab. Men ved at udstille i en kirke har de sagt ja til at indgå i en samtale med kristendommen og kirkens rum og med de mennesker, som bevæger sig ind i kirkens rum. Og det kan, tror jeg, ikke undgås, at der finder en udveksling sted – en udveksling af tanker, meninger og

følelser, tro og tvivl, indtryk og udtryk. Jeg ser ”Kunst og Kirker” som en mulighed for samtale og dialog – en mulighed for forundring og positiv forandring.

I 2018 deltog ca. 3000 i arrangementet, i år var tallet mere end 6000, og jeg vil benytte anledningen til at opfordre menighedsråd i Roskilde stift til allerede nu at sætte X i kalenderen den 7-8. november 2020 og overveje at lade sogneudflugt 2020 gå til Slagelse.

Se mere på: www.kunstogkirker.dk

KALUNDBORG PROVSTI

Samarbejde i provstiet

*Tekst: Jørn Noe, provst, samt Annika Rasmussen, sognepræst, Vor Frue Kirke, Kalundborg, og Christina Morsing, sognepræst, Bregninge-Bjergsted-Allehave pastorat.
Foto: privatfoto*

Kirkelig ligning 2019:	69.675.130 kr.
Kirkelig ligning 2020:	70.607.798 kr.
Sogne:	23
Pastorater:	15
Kirker:	36
Præster:	22
Folkekirkemedlemmer 2018:	40.152
Kirkeskatteprocent 2019:	1.01%

Kalundborg Provsti har ændret sig meget de sidste 10 år. Præstestanden er blevet skiftet meget ud, og aldersgennemsnittet er deraf følgende også blevet yngre. Som provst kan jeg mærke det på mange forskellige måder, og et af de steder er på lysten til og ønsket om samarbejde på tværs af sognegrænser. Man vil samarbejdet – ja, man ser det næsten som et must for ens egen udvikling og arbejds-glæde som præst på landet.

Der har været flere spæde tiltag de sidste par år, og i år skete det så. En gruppe præster, sammensat af "gamle" og "nye" præster i provstiet gennemførte provstiets første Drop-in-dåb.

Da jeg ikke selv deltog, giver jeg ordet videre til to af de præster som var med, en "ny" og en "gammel", Annika Rasmussen og Christina Morsing:

Hvert år mødes vi præster i Kalundborg provsti til et forårs- og efterårskonvent. Her opstår tit mange gode ideer og selvfølgelig meget snak, som der jo gør, når 24 præster er samlet.

Vi har vores fællesgudstjeneste 2. pinsedag i provstiet og har gode erfaringer med samarbejdet på tværs af sognene. Tit bliver det ved snakken vedrørende mere samarbejde i provstiet. Men i år tog vi en beslutning og nedsatte et mindre udvalg til at gennemføre provstiets første drop-in-dåb. Dette er blevet gennemført flere steder i vores stift, så de fleste ved, hvad det går ud på. Det gjorde vi jo også; der var givet en køreplan og selve konceptet var lavet. Resultatet blev 10 døbte på en aften i Vor Frue Kirke.

Men vi fik mere end det.

Vi præster vidste ikke, hvad det kunne give os kollegialt at lave sådan en samarbejde. Både præster, personale og

Staben af medarbejdere og frivillige ved drop-in dåben den 27. september i Vor Frue kirke, Kalundborg.

frivillige fra flere sogne var med. Kirken, og det at være præst især på landet, kan være en smule ensom arbejdsplads. Og som ny præst er det kun lærerigt og berigende at møde andre erfarne præster – og omvendt.

Derfor er det fuldstændig uundværligt, når vi præster, nye og gamle, mødes både til snak, men også når vi i fællesskab laver kirke.

Forhåbentlig er der meget mere samarbejde på vej i Kalundborg provsti.

ODSHERRED PROVSTI

Odsherred Provsti

Nyt navn og nyt kontorfællesskab

Tekst: Karin Bundgaard Nielsen, provst

Foto: Alice Ahlgren Sarp

Kirkelig ligning 2019:	35.945.901 kr.
Kirkelig ligning 2020:	36.733.228 kr.
Sogne:	13
Pastorater:	11
Valgmenigheder:	1
Kirker:	16
Præster:	17
Folkekirkemedlemmer:	27.097
Kirkeskatteprocent:	0.98%

Siden jeg tiltrådte som provst i maj 2018 er der sket enkelte, konkrete ændringer i Odsherred provsti.

Først og fremmest har vi fået navneforandring; før hed vi Ods og Skipinge provsti, nu hedder vi Odsherred provsti. Ved kommunesammenlægningen i 2007 fik provstiet afskåret en del af sin geografi, som blev lagt over til Kalundborg provsti. Kommuner og provstier fik fælles geografisk grænse. Størstedelen af Skipinge kom til at høre til Kalundborg provsti; derfor var det ganske naturligt, at vi nu i provstiet kom til at bære retvisende navn. Samtlige menighedsråd og præster underskrev anmodningen, som dermed i enighed blev sendt til kirkeministeriet i december 2018. Og syv måneder efter fik vi svar retur, med godkendelse af vores anmodning.

Godkendelsen kom, mens vi pakke- de hele vores provstikontor i flyttekasser. I januar havde jeg nemlig på et kaffemøde sammen med vores borgmester, Thomas Adelskov, udvekslet visioner og ønsker for den geografi og de administrationsområder, vi er fælles om. Begge er vi født og opvokset i Odsherred og deler naturligt hjemstavnspassionen. Jeg foreslog ham, at provstiadministrationen fik lov at flytte ind i Tinghuset, som kommunen ejer – den smukkeste fredede bygning i Nykø-

Fra den nye geografiske placering af provstikontoret. Provst Karin Bundgaard Nielsen står sammen med turistchef i Odsherred kommune Hans Jørgen Olsen, som hun sidder om dør med i Tinghuset. Billedet er taget af provstisekretæren med provstens mobiltelefon.

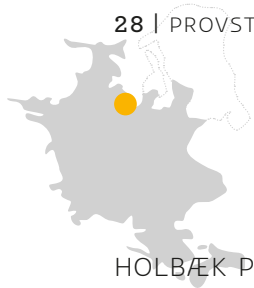
bing Sjælland, lige ved siden af kirken. Det forslag blev snart efter til en reel mulighed, og med provstiudvalgets opbakning blev det også til virkelighed.

Så den 1. september 2019 blev en skæringsdato for Roskilde Stifts nordligste provsti, som nu fik lov at bære navnet Odsherred provsti og flytte ind med sin provstiadministration i et kontorfællesskab med øvrige kulturbærende institutioner i Odsherred – nemlig VisitOdsherred, Feriepartner og Geoparken.

I Danmarks største sommerhusområde kunne det ikke blive et bedre fællesskab at blive en del af som kirke. Vi samles naturligt i huset hver

morgen kl. 9 til en kop kaffe, og det har allerede nu vist, hvor meget vi kan samvirke og gensidig inspirere. Jeg er ikke i tvivl om, at kirkens berøringsflade kan nå længere og bredere ud med flere naturlige og daglige kontaktflader i lokalsamfundet.

Vores nye navn og flytning er med til at understrege sammenhængskraften mellem kirken, kommunen og civilsamfundet. Geoparkens grafiker har udarbejdet provstiets nye logo, som bærer de tre bølger, buer eller høje i sig – i lighed med Geoparkens eget logo. Et smukt logo, som med flot og tydelig symbolik forener den universelle kristendom og Odsherreds landskab.

HOLBÆK PROVSTI

En gammel kirke til moderne mennesker

Kirkelig ligning 2020:	94.769.000 kr.
Sogne:	25
Pastorater:	18
Kirker:	32
Præster:	30
Folkekirkemedlemmer (2018):	55.864
Kirkeskatteprocent 2019:	0,96%

Sdr. Asmindrup som "liturgisk laboratorium"

Tekst: Detlef von Holst, provst.

Foto: Poul Kahr

Vi ønsker en kirke, hvor menighed og præster kan være kirke på nye måder, så det bliver budskabet, der kommer i centrum. Vi ønsker en levende kirke og ikke et museum.

Sådan skriver Vipperød sogns daværende menighedsrådsformand, Anette Østbjerg, i præsentationen af et projekt med navnet "Revitalisering af Sdr. Asmindrup kirke".

Den 28. november 2019 blev den 900 år gamle kirke genåbnet efter en omfattende restaurering. Kirken var, med biskoppens godkendelse, taget ud af daglig brug med en festgudstjeneste i april 2017. Nu er den igen i funktion som én ud af tre middelalderkirker i sognet – men altså på "nye måder" og med større radius. At A. P. Møller fonden valgte at finansiere dette projekt med 9,6 millioner kr., var, ifølge arkitekt og konsulent for fonden Ulla Lunn, begrundet i, at den kunne fungere som en model for, hvordan vi i Danmark kan arbejde med den udfordring, at vi mange steder har "for mange" kirkerum til det behov, der er for at betjene menighederne.

Derfor var det vigtigt, at menighedsrådet fra starten var indstillet på at stille kirkerummet til rådighed til brug for hele provstiet som et "liturgisk laboratorium". I høringsfa-

Et blik igennem kirkeskibet og op til koret, hvor alterbordet var placeret. De flytbare bænke er suppleret med marokkopuder, som kan bruges som siddepuder eller til at knæle ved, fx til vielser.

sen vedrørende biskoppernes udspil til udvikling af folkekirkens liturgier (indtil oktober 2020) er kirken f.eks. åben for præster i Holbæk Provsti og de tre naboprovstier, så de kan præsentere deres bud på fremtidens højmesse.

Grundtanken i "revitaliseringen" var at tage meget af det traditionelle inventar ud af kirken for at skabe et så fleksibelt og "rent" rum som muligt – og samtidig bevare al den tyngde og atmosfære, som kun en middelalderkirke kan give. Præsterne skriver i præsentationen, at de gerne vil arbejde i "rammer, som

inviterer til dialog, medejerskab og inddragelse og som giver plads til ro og inderlighed, til overraskelser og fællesskab". De nye flytbare bænke gør det muligt for menigheden at se hinanden i øjnene og dermed skabe et anderledes fællesskab i god luthersk ånd.

Projektet blev gennemført i et tæt og frugtbart samarbejde mellem arkitektfirmaet "Arkitema", menighedsrådet i Vipperød sogn, Nationalmuseet og Roskilde Stift. Dele af kirkens gamle inventar – såsom alterbordet og prædikestolen – findes nu på Museum Vestsjælland.

LEJRE PROVSTI

Demenspræst i Lejre provsti

Tekst: Lars Munch, provst, og Mikela Risum, sogne- og demenspræst, Lejre provsti

Foto: Modelfoto fra folderen, som provstiet har fået udarbejdet

Kirkelig ligning 2019:	42.882.290 kr.
Kirkelig ligning 2020:	45.025.879 kr.
Sogne:	17
Pastorater:	8
Kirker:	17
Præster:	12
Folkekirkemedlemmer:	21.634
Kirkeskatteprocent:	1.05 %

Lejre provsti har to kvotestillinger på hver 25%. I samarbejde med biskoppen har vi valgt, at de skal berøre områder, der dækker et stort behov i provstiet, nemlig flygtninge og migranter samt demente. I takt med at der er kommet demensafdelinger på plejehjemmene, er de demensramte blevet en gruppe, der ikke kunne deltage i den almindelige plejehjemsgudstjeneste. Dette har vi rådet bod på ved at ansætte en demenspræst.

Når et menneske bliver ramt af demens, er det en livsomvæltning. Ikke bare for den demensramte, men især også for de pårørende.

Demens er en uhelbredelig sygdom, og på mange måder en lang afsked i livet. En afsked med minder og historier, man har delt sammen. Det er en meget sorgfuld proces, der rammer såvel den demensramte i starten af sygdomsfasen, som de pårørende, der magtesløse må se på.

Derfor kalder man også sygdommen for de pårørendes sygdom. At se ens kære – langsomt men sikkert – forsvinde ind i sig selv, som sygdommen tager til, kan være en utrolig smertefuld og ensom oplevelse. Både som demensramt og som pårørende kan man få brug for kirken og for én at tale med, som har tavs-

hedspligt. Derfor har Roskilde stift valgt, at der skal være en præst på demensområdet i Lejre provsti. Den vigtige opgave har jeg fået lov at løfte sideløbende med mit arbejde som sognepræst i Rye og Kirke Sonnerup kirker.

Som demenspræst er det afgørende for mig at bringe kirken til dem, der ikke kan komme i kirke længe. Undersøgelser har vist, at sang og musik kan vække noget til live – en genkendelse – som endnu ikke er gået tabt, trods fremskreden demens. Ved at lytte, synge og sanse

sig til salmesang og gudstjeneste kan der vækkes gemte minder frem, og gives en god og tryk oplevelse på de særlige præmisser, som situationen kræver. For selvom sproget ikke er mere, skal eksistentielle behov stadig kunne mødes, og det har vist sig at lykkedes.

På baggrund af iagttagelser og udtalelser fra både de demensramte og personalet har sansegudstjenesterne vist deres berettigelse. Når jeg i samspil med en musikterapeut holder sansegudstjeneste, hvor ritualer og musik bliver sanselige, bevægende og meningsfulde, opstår der stjernestunder med både tårer og smil.

Sansegudstjenesterne for demensramte afholdes hver måned i demsenhederne på samtlige plejehjem i provstiet, samt i dagcentret. For dem, der ønsker at komme i kirke til jul og påske, afholdes der en demensvenlig gudstjeneste for demensramte og deres familier på skift i provstiets kirker.

Stiftets konsulenter

Stinna Ahrenst
Religionspædagogisk konsulent
Mobil: 61 28 67 59
stah@km.dk

Karin N. Corfitzen
Kirkegårds konsulent
Mobil: 29 73 16 40
knc@opland.eu

Anita Hansen Engdahl
Teologisk- og uddannelseskonsulent
Mobil: 40 50 52 36
aen@km.dk

Poul Klenz Larsen
Varme, energi og klima
Mobil: 20 15 35 30
poul.klenz.larsen@privat.dk

Henrik Lerdorf
Grøn Kirke - Projektkonsulent
Mobil: 28 79 21 68
klemmenstrupvej10@gmail.com

Michael Madsen
Bygningskonsulent for præstegårdene
Mobil: 59 93 19 00
mm@arkma.dk

Per Rasmus Møller
Klokkkonsulent
Mobil: 23 80 44 28
prm@km.dk

Organist Kristian Olesen
Orgelkonsulent
Mobil: 20 76 07 32
kpo@roskilledomkirke.dk

Karl-Åge Hornshøj Poulsen
Præstegårdskonsulent
Mobil: 21 18 59 81
khp@vkst.dk

Peter Tingleff
Projektleder i Kirke på Vej
Mobil: 61 61 52 40
peter@kirkepaavej.dk

Ansættelser i Roskilde Stift

i perioden 1. januar – 31. december 2019

Thea Bjerreskov Farup

Asnæs

1. januar

Marlene Evensen

Karlsunde-Karlstrup

1. januar

Mette Paulin Blomgren

Skt. Mortens, Næstved

1. januar

Daniel Ramild Thomsen

Bjæverskov-Lidemark-Gørslev-Vollerslev

1. februar

Jesper Marbæk Christensen

Sankt Povls, Korsør

15. februar

Johan Tarp Dalsgaard

Karlsunde Strandsogn

1. maj

Laura Daphne Jensen

Holsted (konstitueret)

30. marts – 16. august

Carina Gosmer Andersen

Sdr. Dalby-Tureby (konstitueret)

1. juni

Ingrid Sofie Rosengren

Holsted

1. juni

Henriette T.B.W. Andersen

Herslev-Gevninge-Kornerup

1. juli 2019

Karen Vinther Ringsmose

Rorup-Glim

1. juli

Anders Tangaa Jensen

Grevinge

15. august

Ida Secher

Endeslev-Vråby-Himlingøje

1. september

Lisbeth Bukh

Lille Heddinge-Højerup-Havnelev

15. september

Aske Emil Olsen

Vejlø

1. november

Birgitte Saltorp

Snesere-Everdrup (konstitueret)

1. december 2019

Laura Daphne Jensen

Skt. Jørgens, Næstved

1. december

Cecilie Ahlmann Rosenberg

Skt. Nikolai, Holbæk (konstitueret)

1. december 2019

Gunhild Als

Nykøbing Sjælland

1. december

Bjarke Pil Mørch

Boeslunde

1. december

Årets ordinationer

28. januar 2019:

Daniel Ramild Thomsen, der blev ansat pr. 1. februar 2019 i *Bjæverskov-Lidemark-Gørslev-Vollerslev pastorat i Køge provsti*.

18. marts 2019:

Laura Daphne Jensen, der blev ansat pr. 30. marts 2019 i *Holsted pastorat i Næstved provsti*.

8. juli 2019:

Karen Vinther Ringsmose, der blev ansat pr. 1. juli 2019 i *Rorup-Glim pastorat i Lejre provsti* og **Anders Tangaa Jensen**, der blev ansat pr. 15. august 2019 i *Grevinge pastorat i Odsherred provsti*.

29. november 2019:

Gunhild Als, der blev ansat pr. 1. december 2019 i *Nykøbing Sjælland pastorat, Odsherred provsti* og **Bjarke Pil Mørch**, der blev ansat pr. 1. december 2019 i *Boeslunde pastorat i Slagelse provsti*.

Fratrædelser i Roskilde Stift

i perioden 1. januar – 31. december 2019

Anna Jakobsen

Gimlinge-Hyllested

30. april 2019

Helene Holm

Sønderup-Nordrupvester-Gudum

31. maj 2019

Helle Bundgaard Poulsen

Vejlø

14. juni 2019

Jens Vollmer

Skt. Jørgens, Næstved

30. juni 2019

Karen Elise Nabe-Nielsen

Snoldelev-Tune

30. september 2019

Jørgen Pettersson

Sejersø

30. september 2019

Birgit Bryld Lorenzen

Herlufmagle

31. oktober 2019

Annie Nyholm

Ejby

15. november 2019

Carsten Ackermann

Faxe-Roholte

30. november 2019

Inge Karmark Leinum

Havdrup

30. november 2019

SÆT I KALENDEREN:

STIFTSDAGEN 2020

Lørdag den 28. marts fra kl. 10.00 til 17.00

Temaet for Roskilde Stiftsdag 2020 bliver

“Skal vi gøre, som vi plejer?”

Det bliver en dag, der taler ind i debatten om vores liturgi i folkekirken. Det kommer til at handle om ritualer, traditioner, faste mønstre og hvordan vi rammesætter det budskab om evangeliet, som vi som kirke er her for at dele. Vi lader os på dagen inspirere af andre faggrupper, der også arbejder med liturgi. Blandt årets oplægsholdere er:

Kirkeminister Joy Mogensen
Skuespiller Søs Egelind
Instruktør Katrine Wiedemann

Stiftsdagen begynder med gudstjeneste i Roskilde Domkirke og fortsætter i Roskilde Kongrescenter med foredrag og fællessang, frokost og fællessamvær – indledt af biskoppens velkomst og afsluttet med uddeling af Årets Palladiuspris.

Program, tilmelding, pris og anden praktisk information vil I inden længe kunne finde på DAP'en og stiftets medier, så hold godt øje med dem!

Vi glæder os til at se dig!

Palladiusprisen

Palladiusprisen bliver uddelt til personer og grupper, som er indstillet til at have gjort en særlig indsats for kirkelivet i sognet, i provstiet eller i stiftet. Vinderne modtager en Palladius-statue, en pris på 10.000 eller 5.000 kr. samt æren.

Er der mennesker, projekter, fællesskaber m.v., som du synes fortjener anerkendelse i form af Årets Palladiuspris, så send din indstilling samt begrundelse til stiftet via e-mail mærket "Palladius" til kmros@km.dk. Sidste frist for indstilling er den 1. marts.

Roskilde Stiftsdag er det årlige møde for menighedsrådsmedlemmer, medarbejdere, præster og frivillige – kort sagt: alle i dit sogn, der er engageret i det kirkelige liv, og som har lyst at dele en dag i godt selskab med alle os andre.